

Bijlage 6: Interview Dagcentrum Houthalen

Diepte-Interview: Het verloop van huiswerkbegeleiding in Limburgse Dagcentra die werken met gezinnen in een problematische opvoedingssituatie. Een vergelijkende studie.

Thema 1: Toelichting Dagcentrum

1. Wat zijn de missie, visie en doelstellingen binnen dit dagcentrum?

Via de dagcentrumwerking willen wij de ontwikkelingskansen van alle gezinsleden, die betrokken zijn in een problematische opvoedingssituatie, optimaliseren. We willen de draagkracht van de ouders vergroten en de draaglast verminderen.

Groeien is eigen aan het leven, en daar wordt aandacht aan gegeven. In het groeien trachten we elkaar te ondersteunen en te stimuleren. Mensen worden uitgenodigd om hun groei in contact te brengen. Dit betekent zichtbaar maken en uitwisselen van wat er is en wat wenselijk is.

Contact hebben, elkaar ontmoeten en uitwisselen is belangrijk. Het vraagt een bewustzijn van jezelf en een open staan voor de ander. De vzw investeert doelbewust in relaties. Relaties zijn verscheiden en complex. De aard van de relatie schept een aantal verwachtingen. Het voortdurend onderhandelen en afstemmen van onze positie, onze opdracht is hier een onderdeel van. Besef van wederzijdse continue beïnvloeding wordt beoogd en gestimuleerd.

Essentiële basishoudingen zijn openheid, verantwoordelijkheid en respect.

Dit alles samen passend dragen betekent plaats geven aan de mogelijkheden en grenzen van onszelf, de anderen, de organisatie en de maatschappelijke context. Het is een opdracht voor alle personeelsleden en leden van de vereniging om de visie bespreekbaar te stellen door ernaar te handelen en ze uit te dragen.

Visie op hulpverlening:

Als hulpverlener vertrekken we vanuit, en blijven we beroep doen op, de krachten en kwaliteiten van de cliënt en het cliëntsysteem.

Vanuit onze opdracht ondersteunen en stimuleren we de cliënt, rekening houdend met leeftijd en ontwikkelingsniveau. Doorheen het hulpverleningsproces is het belangrijk dat de cliënt verantwoordelijk blijft voor zijn keuzen. De samenwerking verloopt doelgericht, emancipatorisch en verbindend.

2. Wat is de doelgroep?

Het dagcentrum heeft een capaciteit voor de opvang van 10 schoolgaande kinderen van 6 tot en met 15 jaar. Naast de opvang van de jongeren worden ook de gezinnen begeleid.

Onze werking is vooral gericht op volgende gezinnen:

- Gezinnen met een veelheid aan moeilijkheden die op een complexe manier op elkaar inwerken
- Allochtone gezinnen in een problematische opvoedingssituatie
- Gezinnen waar de consulent beslist de begeleiding door te schuiven in functie van het ontstaan van een nood aan meer intensieve hulp

Mogelijke indicaties voor verwijzing naar het dagcentrum:

- Binnen een 'problematische opvoedingssituatie' is er nood aan rust, nood aan wat 'afstand' en 'ondersteuning' om terug tot 'nabijheid' te komen. De draaglast in het gezin is zo zwaar geworden, dat tijdelijke opvang en begeleiding nodig zijn.
- Er is sprake van een schoolse problematiek: schoolse achterstand, gedragsmoeilijkheden, spijbelen, moeilijkheden bij het huiswerk
- De jongere heeft individuele begeleiding en ondersteuning nodig. In een dagcentrumwerking is er tijd en ruimte om de jongere te leren kennen en individueel te begeleiden
- Wanneer de stap naar huis na een residentiële plaatsing nog te groot is kan het dagcentrum fungeren als tussenstap
- Het kan zijn dat de invalshoek van het kind door ouders gemakkelijker aanvaard wordt dan een werkvorm die vooral met de ouders werkt. Het is wel van groot belang op termijn het aandeel van elk gezinslid in de problematiek te duiden.

3. Hoe staat het dagcentrum tegenover huiswerkbegeleiding?

Huiswerkbegeleiding is essentieel in onze werking. Gezien onze doelgroep (50% allochtonen) is schoolse ondersteuning zeer belangrijk.

Thema 2: Aanpak Huiswerkbegeleiding

1. Wat is het doel van huiswerkbegeleiding binnen het dagcentrum?

Onze doelstellingen:

- kinderen leren zelfstandig studeren
- Schoolse functioneren optimaliseren
- Via ondersteuning kinderen stimuleren om hun best te doen voor school.
- Gedeelde verantwoordelijkheid tussen de jongeren, zijn/haar ouders, de school en het dc.
- Transfer naar huis bijvoorbeeld kinderen maken thuis zelfstandig huiswerk, ouders bieden ondersteuning aan hun kinderen.

Hoe willen we dat bereiken?

- door jongeren meer verantwoordelijkheid te geven d.m.v. een contract (zie volgende vraag voor meer info). Samen met de individuele begeleider wordt het rapport bekeken en krijgen de jongeren zicht op zijn vakken waar het nog moeilijk loopt. We maken afspraken over hoe ze hieraan willen werken. Na elk rapport wordt het contract herbekeken en resultaten linken aan aandachtspunten.
- Ieder mapje van de jongere heeft een huiswerkplanner. Dit geeft de jongere een overzicht van wat hij moet doen en wat er gebeurd is.
- We werken op maat door bijvoorbeeld een ruimte aan te bieden individueel als in groep, werkblaadjes op maat aan te bieden, werken aan de pc....
- Wanneer de jongeren klaar zijn met hun huiswerk of geen huiswerk hebben, volgen zij hun contract op.

2. Hoe verloopt het maken van het huiswerk?

- Vaste structuur? (agenda)
- Schema's? vb: Taken – Lessen, Beloningssystemen

Regels en afspraken:

- Stilte.

- ik zit op een plaats aan een bureau.
- ik neem mijn agenda.
- Ik maak mijn lessen/taken en volg mijn contract op.
- Niet eten en drinken

Algemene instructies:

- De studie met begeleiding loopt van 15:30 – 17:30 met een maximum van 5 personen tegelijk. Iedere jongere heeft een vast tijdstip waarop zijn/haar studie aanvangt.
- Er wordt duidelijk aangegeven welke begeleider studiebegeleiding begeleid. Bijvoorbeeld door foto of op te schrijven.
- Elke jongere heeft een studiemapje waarin het contract bewaard wordt. Tevens noteert hij in zijn mapje wat hij die dag heeft gedaan op een huiswerkplanner.
- Heen- en weer blad (andere invulling) wordt meegegeven met de ouders.

Het contract

We stellen in het begin van de begeleiding een contract op met de jongeren betreffende de studiebegeleiding. We zoeken samen met de jongeren en de ouders naar aandachtspunten of studieleerpunten om hun resultaten op school te verbeteren. We kiezen ervoor om via de hulp van bijvoorbeeld rapport, het advies van de leerkracht(en), motivatie van de jongeren zelf, maatschappelijke belangen, enzovoort, samen met de jongeren afspraken te maken over de invulling van hun studiemoment. We werken op maat van de jongere (en zijn gezin). Huiswerk en taken leren staat centraal in de studiebegeleiding. Hiernaast kunnen we met de jongeren werken rond taal, rekenen, Frans, aardrijkskunde, enz..

Kortom zaken of vakken die ze zelf willen verbeteren of dienen verbeterd te worden. Dit aan de hand van gepaste hulpmiddelen, bijvoorbeeld bij taal: een boek lezen, kruiswoordraadels, spellingsoefeningen, enzovoort. Bij rekenen denken we aan maaltafels, vraagstukken, breuken, enzovoort. We gaan op zoek naar concrete aandachtspunten om te verbeteren. Belangrijk om steeds de middelen duidelijk te maken

voor de jongeren, bijvoorbeeld samenvatten van mijn lessen, website over een bepaald onderwerp, lezen van een boek of krant....

Vakanties:

Tijdens de vakantie stimuleren we de jongeren om extra te oefenen tijdens groepsmomenten. We bespreken dit met de ouders, de jongere en de begeleiding. De begeleiding kan er op toezien dat er bijvoorbeeld het nieuws wordt gekeken, de krant wordt gelezen, schaken, enz...We kunnen ook terugvallen op het contract van de jongeren, bijv. lezen.

We stimuleren de jongeren tijdens groepsmomenten om een boek te lezen, te kijken naar het jeugdjournaal, bepaalde thema's op het internet op te zoeken, enz....

3. Is er een verschil in de aanpak tussen jonge kinderen en oudere kinderen?

Huiswerkbegeleiding gebeurt steeds op maat van de jongere.

4. Is er een verschil in de aanpak tussen jongens en meisjes?

Neen

5. Wordt er gebruik gemaakt van spelletjes? Welke? Waarom? Effectiviteit? Bij alle leeftijden?

Ja, bijvoorbeeld taalspelletjes, rekenspelletjes. Het zijn belangrijke methodieken om jongeren te motiveren. Een aantal van onze jongeren gebruiken de website Bingel (www.Bingel.be) tijdens de huiswerkbegeleiding.

6. Waar maken de jongeren huiswerk? Vaste huiswerkkamers?

Er is een aparte ruimte voorzien waar het huiswerk gemaakt wordt.

7. Vaste plaatsen? Op basis van wat vastgesteld?

Er zijn geen vaste plaatsen.

8. Wordt na afloop van het huiswerk genoteerd hoe het verlopen is?

We maken gebruik van een heen – en –weer blad voor de ouders. Daar staat het verloop van de studie beschreven + het gedrag van de jongere.

Er is ook een opvolgblad voor de begeleiding. Een overzichtsbld waarop het verloop van de studie wordt beschreven, met de invulling van de studietijd, het gedrag van het kind (met een quotering van -, +/- of +) en een controlevak waarin wordt aangeduid of het heen-en-weerblad werd ondertekend door de ouders.

Aan het einde van de dag wordt met de jongere het verloop van de hele dag nagegaan, waaronder ook de studie. Hier wordt dan de quotering van het opvolgblad voor de begeleiding op overgenomen.

Thema 3: Methodieken

1. Wordt er gebruik gemaakt van bepaalde methodieken tijdens het begeleiden van huiswerk? Zo ja, welke methodieken?

Er wordt gewerkt met diverse methodieken rond structuur, aangepast aan de leeftijd. Bijvoorbeeld: Beertjes van Meichenbaum, Op-eigen-benen-plan (bron: klasse.be/ouders), stappenplan (bron: klasse), structuurkaarten huiswerk (bron: klasse.be/ouders), checklist huiswerk (bron: klasse.be/ouders).

Daarnaast wordt er gewerkt via “contractwerk” (zie eerder).

Thema 4: Communicatie

1. Worden de opvoedingsverantwoordelijke(n) betrokken bij het huiswerk?
Zo ja, op welke manier?
Hoe vaak wordt er samengezeten met de opvoedingsverantwoordelijke(n)? Komt het thema huiswerk dan ook aan bod?

Transfer naar huis:

Het blijft belangrijk dat het thema studie en school regelmatig terugkomt tijdens huisbezoeken. We beschouwen ouders als zeer belangrijke partners in het ondersteunen en stimuleren op vlak van huiswerk.

Wanneer de studie moeilijk verloopt, hebben we de ouders nodig om hun kinderen hierop aan te spreken.

We maken gebruik van een heen – en –weer blad voor de ouders. Daar staat het verloop van de studie beschreven + het gedrag van de jongere.

Daarnaast vullen we ook een studiecontract met de ouders waarin we samen zoeken naar wat zij belangrijk vinden voor hun kind, welke afspraken ze met hun kind hieromtrent willen maken en hoe ze hem/haar hierbij kunnen ondersteunen.

2. Wordt de school nauw betrokken bij het huiswerk

Zo ja, op welke manier?

Schooloverleg? Hoe vaak? Wie aanwezig? Waarom? Welke thema's komen aan bod?

Samenwerking met de school:

We streven ernaar om bij het begin van de begeleiding een overleg te plannen samen met de school en de ouders. Bij problemen neemt de school best eerst contact op met de ouders en pas daarna met de hulpverleningsinstantie. Mits toestemming van de ouders nemen we contact op met de school indien dit nodig/wenselijk is.

Thema 5: Motivatie

1. Hoe worden kinderen gemotiveerd om huiswerk te maken?

Zie uitleg van contractwerk.

Thema 6: Leerproblemen en leerstoornissen

1. Hoe gaat het dagcentrum tijdens de huiswerkbegeleiding om met leerproblemen?

- a. Faalangst
- b. Slachtoffers van pestgedrag

2. Hoe gaat het dagcentrum tijdens de huiswerkbegeleiding om met leerstoornissen?

- a. Dyslexie
- b. Dyscalculie
- c. ADHD
- d. Autisme

Er wordt bij elk kind specifiek bekeken wat ze nodig hebben. Er wordt met verwijzende instanties of andere hulpverleners, consultants, school, GON-begeleiders overlegd hoe er met de kinderen wordt gewerkt zodat wij onze aanpak erop kunnen afstemmen.